

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. marts 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 13 (Alm. del) af 22. december 2022 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Økonomiministeren bedes beregne effekten på Gini-koefficienten af Moderaternes skatteforslag både den samlede effekt på Gini samt effekten på Gini af hvert forslag.

Der henvises til Moderaternes skatteforslag: ”Balance i en brydningstid”, Moderaterne, september 2022.

<https://moderaterne.dk/wp-content/uploads/2022/09/Balanceienbrydnings-tid.pdf>

Svar

Der er i besvarelsen lagt til grund, at der spørges til alle initiativer i Moderaternes reformudspil – altså ikke kun skatteinitiativerne. I besvarelsen indgår de initiativer, som skønnes at have en virkning på indkomstforskellene (disponible indkomster). Følgende initiativer er i udspillet beskrevet i et omfang, hvor det på baggrund af reformudspillet er muligt at skønne over fordelingsvirkningerne uden behov for yderligere konkretisering af forslagene:

- Afskaffelse af topskat
- Reduktion af aktieindkomstskat
- SU-reform

Reduktion af selskabsskattesatsen fra 22 pct. til 15 pct. indgår ikke i besvarelsen, da initiativet ikke skønnes at have betydning for indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten.

Udspillet indeholder også en række initiativer, som ikke er tilstrækkeligt beskrevet til, at det har været muligt at foretage en konkret vurdering af de fordelingsmæssige konsekvenser. Virkningerne vil afhænge af den konkrete udmøntning, der lægges til grund.

Det omfatter følgende initiativer: 1) afskaffelse af personfradrag for de rigeste 5 pct. af danskerne, 2) en stige til arbejdsmarkedet, 3) sanering af erhvervsstøtte og

4) initiativerne vedrørende arbejdsgiverbetalt lønsumsafgift og fradrag for lave lønindkomster.

Det bemærkes, at regeringen har præsenteret en plan for en skattereform i regeringsgrundlaget, *Ansvar for Danmark*, som har til formål at øge lønmodtagernes rådighedsbeløb og øge incitamentet til at yde en ekstra indsats på arbejdsmarkedet. Moderaterens reformudspil har grundlæggende samme hensigter. Den fremlagte plan til en skattereformen indeholder en række konkrete initiativer og indebærer blandt andet forhøjelser af beskæftigelsesfradraget, en nedsættelse af topskatten for indkomster op til 750.000 kr. og en forhøjelse af topskatten for de allerhøjeste indkomster i befolkningen.

Virkninger på indkomstforskellene

I overensstemmelse med den sædvanlige metode til opgørelse af fordelingsvirkninger medregnes alene de umiddelbare virkninger på de disponible indkomster. Det betyder, at eventuelle adfærdsvirkninger ikke er medtaget i opgørelserne.

De tre initiativer bidrager isoleret set til at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 1*. Det skal ses i lyset af, at afhængig af den konkrete udmøntning kan flere af de øvrige initiativer reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten. Det gælder blandt andet afskaffelse af personfradrag for de rigeste 5 pct. af danskerne, som kan reducere de disponible indkomster for personer med relativt høje indkomster, og en stige til arbejdsmarkedet, der er målrettet højere indkomster til personer med relativt lave erhvervsindkomster.

Tabel 1

Virkning af initiativer i Balance i en brydningstid på indkomstforskellene

Initiativ	Gini-koefficient
	Pct.-point
Afskaffelse af topskatten	0,96
Nedsættelse af aktieindkomstskatten	0,39
SU-reform	0,24

Anm.: Virkninger på disponible indkomster opgjort i 2023-niveau med 2025-skatteregler og 2025-befolkningssammensætning. For SU-reformen er den fulde virkning frem mod 2030 indregnet i 2023-niveauet. Virkningerne er opgjort på baggrund af de familieækvivalerede disponible indkomster. Der er ikke indregnet evt. virkning af ændret boligstøtte. Der er taget udgangspunkt i en stikprøve på 3,3 af befolkningen.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

I udspillet er det skitseret at afskaffe topskatten og erstatte denne med en lønsumsafgift på virksomhederne. I besvarelsen er det lagt til grund, at den del af topskatten, der vedrører positiv nettokapitalindkomst over 48.800 kr. for ugifte hhv. 97.600 for gifte, ikke afskaffes. En afskaffelse af topskatten bidrager isoleret set til at øge indkomstforskellene med 0,96 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

En nedsættelse af aktieindkomstskatten fra de nuværende 27 pct. for aktieindkomst under progressionsgrænsen på 58.900 og 42 pct. for aktieindkomster over grænsen til henholdsvis 10 og 30 pct. bidrager isoleret set til at øge indkomstforskellene med 0,39 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

I delen omhandlende en SU-reform er det skitseret at fastfryse SU'en for hjemmeboende studerende indtil 2030 og mindre regulere SU'en for udeboende. Med initiativerne reduceres tilskuddet til modtagere af SU, svarende til værdien af den forventede regulering af satserne fra 2023 til 2030 efter skat. Skøn for satsreguleringen 2023-2030 er fra Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning.

Omlægning af en del af SU'en fra ydelse til lån, der senere kan eftergives, er beregningsteknisk indlagt alene som en reduktion af SU. Det skal ses i lyset af, at det ikke er muligt at identificere hvilke personer, der vil gøre brug af lånet, og hvilke personer der ikke vil. Dermed er det ikke muligt at identificere hvilke personer, der ved indtrædelse på arbejdsmarkedet opnår øget disponibel indkomst som følge af eftergivelse af lån.

Afskaffelse af det sjette SU-år er indregnet ved at fraregne SU i den disponible indkomst for de studerende, der modtager SU for et sjette studieår. Samlet set bidrager SU-reformen med at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 0,24 pct.-point.

Initiativer med behov for yderligere konkretisering

I besvarelsen skønnes ikke over virkningen af en sanering af erhvervsstøtteordninger, som i udspillet finansierer nedsættelsen af selskabsskatten, da virkningen vil afhænge af den konkrete udmøntning.

Der er ikke skønnet over virkningerne af afskaffelse af personfradrag for de rigeste 5 pct. af danskerne. I udspillet fremgår, at afgrænsningen af de 5 pct. rigeste danskere skal tage udgangspunkt i den personlige livsindkomst. Befolkningens faktiske livsindkomst kan ikke observeres, og implementering af initiativet vil dermed kræve alternative opgørelser af livsindkomster, fx indkomst over en afgrænset årrække.

Der er ikke skønnet over virkningerne af indførelsen af et øget beskæftigelsesfradrag baseret på merindkomst for personer med en lønindkomst på 125.000-300.000 kr. ("en stige til arbejdsmarkedet"), da det blandt andet er uklart, hvordan beskæftigelsesfradraget skal aftrappes for personer, der har en indkomstfremgang i flere år i træk. Det bemærkes dog, at initiativet umiddelbart ikke påvirker de ønskede familietyper, da alle personer har en lønindkomst over 300.000 kr., der er angivet som grænseværdien for fradraget, *jf. Balance i en brydningstid*.

Der er desuden ikke skønnet over den arbejdsgiverbetalte lønsumsafgift og lønsumsfradrag, da virkningen afhænger af den konkrete udmøntning af forslaget.

Hvis lønsumsafgiften skal opfattes som en ekstra personskat, der opkræves af arbejdsgiveren, vil initiativet påvirke de berørte medarbejders disponible indkomster direkte i form af en lavere udbetalt løn – og omvendt for lønsumsfradraget. Hertil kommer, at arbejdsgiverbetalt lønsumsafgift og lønsumsfradrag kan have betydning for satsreguleringen af offentlige overførsler. Det gælder eksempelvis, hvis lønsumsafgiften har betydning for de udbetalte bruttolønninger, som ligger til grund for opgørelser af satsreguleringsprocenten.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister